

УДК – 316.37

ЛЮДИНА – НАЙВИЩА ЦІННІСТЬ СУСПІЛЬСТВА

Студ. Т.О. Коваль, гр. БП-1-16

Науковий керівник доц. А.В. Сакун

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета роботи і завдання. Мета роботи полягає у дослідженні феномену людини як найвищої цінності суспільства.

Завдання дослідження:

- 1) визначити змістовну сутність людини як цілісного феномену глобального суспільства;
- 2) розкрити специфічність людського буття;
- 3) виявити детермінанти оптимізації взаємодії людини і суспільства.

Об'єкт дослідження. Людина як найвища цінність суспільства.

Предмет дослідження. Людина і суспільство.

Методи дослідження. Філософська рефлексія дослідження проблеми людини і суспільства здійснювалася за допомогою синергетичного, діалектичного та аксіологічного методів, системного аналізу й системного синтезу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів:

- 1) поглиблено гуманістичне розуміння сутності людини;
- 2) запропоновано систему засобів оптимізації взаємодії людини і суспільства.

Отримані результати можуть бути використані для подальших соціологічних, політичних дослідженнях з питань взаємодії людини і суспільства.

Результати дослідження.

Відомий поет Стародавньої Греції Еврипід говорив, що в світі багато дивних див, та найдивніше з них - людина. Унікальне творіння природи, суспільства і самої себе – ось, що таке людина - найдивніше з дивних див з її неповторністю, з багатоманітними біологічними рисами. Суть людини в тому, що людина - істота розумна, людина - істота, яка має самосвідомість, людина - істота моральна і вільна. Поняття людини, насамперед, охоплює загальнонародові риси, що відрізняють людину від інших живих істот.

Поняття людини розкриває її як оригінальну і неповторну істоту. Індивід означає окреме існування людського, поєднує природне, біологічне, психологічне і соціальне, тобто відтворює в одній особі всі людські якості.

Людина – суб'єкт моральної свідомості, в корінь відмінних від навколишньої природи, - в своїй поведінці повинна керуватися велінням морального закону. Закон апріорний, не підлягає впливу ніяких зовнішніх обставин і тому безумовний – категоричний імператив, який має абстрактно-обов'язковий і формалістичний характер. На людину потрібно дивитися як на ціль, тому що кожна людина, будучи носієм свободи і морального закону, настільки ж велика і невичерпна, як космос. При цьому людина не розчиняється в суспільстві, так само як вона не розчиняється і в природі, адже суспільство - це сукупність усіх способів взаємодії і форм об'єднання людей, в яких виражається їх всебічна залежність один від одного. Виконуючи ту чи іншу суспільну функцію, кожна людина грає свою індивідуально-неповторну роль, що має у величезному спектрі різноманітних видів діяльності єдину основу. У розвиненому суспільстві людина піднімається до усвідомлення значущості своєї особистості.

Наприклад, за М.Бердяєвим людина має абсолютну цінність, тому що вона вічний дух, і люди рівноцінні, тому що у них одна й та ж духовна субстанція. Духовна

індивідуальність має абсолютні, невід'ємні права, вище яких нічого немає окрім самого найвищого розвитку.

Суть людини не вичерпує всієї багатоманітності і складності природи людини. Людина - жива система, яка є єдністю природного і соціального, тілесного і духовного, вродженого та набутого за життя. Цілісність та унікальність людини зумовлює і різні форми її буття, з одного боку, як буття будь-якої іншої речі природи та істоти, з другого боку, як буття клітини соціального організму, з третього боку, як буття духовної істоти, яка має свій власний духовний світ.

Тільки врахування усіх таких характеристик та факторів дозволяє зрозуміти цілісність людського ества, можливості та перспективи, що людина має у становленні та розвитку особистого життя, допомагає усвідомити, що особа не просто маленька копія величезного світу, а є його абсолютною цінністю.

Однією з особливостей нинішнього етапу розвитку суспільства є те, що духовний, моральний, соціальний розвиток окремого індивіда не встигає здійснюватися такими ж темпами, якими відбуваються зміни у світі. Останні настільки динамічні, що людство не встигає їх теоретично осмислити. Тому людина звертається до духовного начала. З одного боку, внаслідок глобалізації зростає роль особистості, яка розбудовує життя за власною програмою, з іншого, сучасна людина змушена вести боротьбу за виживання у глобальному суспільстві. Буття людини є досить складною, неоднозначною категорією, наповненою різноманітними бажаннями, проектами, творчою активністю, діяльнісним компонентом яких виступає її особистісне начало, вона сама в якості глобальної особистості. Глобалізація розширює систему соціальних зв'язків між людьми, відкриває перед ними раніше небачені можливості вибору життєвих стратегій.

Висновки.

1. Людина як особистість характеризує постійне бажання саморозвитку і само визначеності. Буття людини є досить складною, неоднозначною категорією, наповненою різноманітними бажаннями, проектами, творчою активністю.

2. Ідентичність особистості забезпечується трьома її сутнісними складовими:

- біологічною
- соціальною
- культурною

Вони дозволяють їй виявити в собі гармонічний баланс в ході індивідуального розвитку, соціально-історичних і цивілізаційних процесах.

3. Пошуки взаємодії людини і суспільства в сучасних умовах передбачають звернення до культурного простору. Духовність є тим джерелом, яке підживлює волюву наполегливість людини в бажанні відшукати сенс життя.

Ключові слова: особистість, суспільство, людина, сенс життя, буття.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сидоренко С.В. Адаптивні можливості людини в сучасному інформаційному суспільстві // Нова парадигма: Журнал наукових праць – К: Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2005. – Вип. 44. – с. 85-93.
2. Кожан В.В. Окремі аспекти реалізації права на життя // Національний юридичний журнал: теорія і практика. – 2015. - №5. – с. 33-37.
3. Лобода Ю.П. Цінність держави як елемент її сутності // Актуальні проблеми політики. Випуск 10. – Одеса, 2001. – с. 437- 447.
4. Петрушенко В. Філософія : Навчальний посібник для вузів/ Віктор Петрушенко, 4-те вид., перероб. і доп.. - Львів: Новий Світ-2000, 2006. - 503 с.
5. Сморгж Л. Філософія : Навчальний посібник/ Леонід Сморгж., -К.: Кондор, 2004. - 414 с.